

Nr 44.

Godkänd av första kammaren den 2 mars 1927.

Godkänd av andra kammaren den 2 mars 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen för budgetåret 1927—1928 av utgifterna för kapitalökning i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk.

(Statsutskottets utlåtande nr 9.)

Till KONUNGEN.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å regleringen för budgetåret 1927—1928 av utgifterna för kapitalökning, i vad angår post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Postverket.

1:o) Uti den till riksdagen den 4 januari 1927 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å postverket (punkt 1 av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning, Bil. I» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att för inköp av inventarier för postverkets behov för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *inköp av inventarier för postverkets behov* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 2) föreslagit riksdagen att för ombyggnad av centralposthuset i Stockholm för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anfört, har riksdagen för *ombyggnad av centralposthuset i Stockholm* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

Telegrafverket.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 3) föreslagit riksdagen att för tillbyggnad av stationsbyggnaden vid Kasärntorget i Göteborg för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen för *tillbyggnad av stationsbyggnaden vid Kasärntorget i Göteborg* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 4) föreslagit riksdagen att för uppförande av stationsbyggnad i Alingsås för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 230,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för uppförande av *stationsbyggnad i Alingsås* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 230,000 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 5) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av riksbankshuset i Umeå för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 232,000 kronor.

Under uppmärksammande av att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag tillkommit såsom en följd av det utav nästlidet års riksdag fattade beslutet om överlåtande på telegrafverket av riksbankens byggnad i Umeå mot en köpskilling av 232,000 kronor, har riksdagen för inköp för telegrafverkets räkning av *riksbankshuset i Umeå* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 232,000 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 6) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av tomten nr 4 i kvarteret Nybruket i Lycksele municipalsamhälle samt uppförande därstädes av en stationsbyggnad för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 85,000 kronor.

Med hänsyn till den i ärendet lämnade utredningen har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag om uppförande av nybyggnad för telegrafverket i Lycksele.

Enligt vad riksdagens vederbörande utskott i samband med förevarande fråga inhämtat, är postkontoret i Lycksele för närvarande inrymt inom en intill järnvägsstationen belägen bankfastighet, där lokal förhyrts för tiden till den 1 oktober 1928. Ifrågavarande lokal anses emellertid för sitt ändamål fullt lämplig, och förlängning av nuvarande kontrakt torde kunna erhållas på skäligen villkor. Anledning torde sålunda icke föreligga att nu ifrågasätta beredande av lokal för postkontoret inom telegrauffastigheten. Riksdagen förutsätter dock, att innan ritningarna för telegrafbyggnaden slutligen fastställas, trygghet vunnits för att postverkets lokalfråga i Lycksele kan på ett tillfredsställande sätt ordnas.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för inköp för telegrafverkets räkning av *tomten nr 4 i kvarteret Nybruket i Lycksele municipalsamhälle* samt *uppförande därstädes av en stationsbyggnad* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 85,000 kronor.

7:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) rörande anslag för inköp av tomt för och uppförande av telefonstationsbyggnad å Södermalm i Stockholm kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 8) har riksdagen för *inköp och bebyggande av fastigheter för telegrafverkets räkning*, vilkas förvärvande eller färdigställande icke utan synnerlig olägenhet kan uppskjutas i avbidan på särskilt riksdagsbeslut, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 9) föreslagit riksdagen att för fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får anmäla, att riksdagen för *fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

Statens järnvägar.

10:o) Beträffande statens järnvägar har Eders Kungl. Maj:t (punkt 10) föreslagit riksdagen, att för omläggning av västra stambanans ingångslinje över Hammarbyleden samt förbättrade anordningar vid Stockholms centralstation m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *omläggning av västra stambanans ingångslinje över Hammarbyleden samt förbättrade anordningar vid Stockholms centralstation m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

11:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) rörande anslag för ordnande av bangårdsförhållandena i Göteborg kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 12) föreslagit riksdagen att för spår-anordningar i anslutning till förefintliga spårssystem för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationslag av 112,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande utvidgningen av Mora station.

Vad angår de ifrågasatta nya spår-anordningarna vid Torneträsk, Rensjön och Krokvik vid Riksgränsbanan anser riksdagen, i likhet med departementschefen, anslag icke för närvarande böra beviljas till spårutvidgningar vid Rensjön och Krokvik, då därmed torde tillsvidare kunna anstå i avvaktan på huru den väntade ökningen i malmtransporterna utmed riksgränsbanan kommer att gestalta sig. Däremot torde medel nu böra anvisas för utvidgning av Torneträsks station.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har alltså riksdagen för *spår-anordningar i anslutning till förefintliga spårssystem* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 112,000 kronor,

13:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 13) föreslagit riksdagen att för anordnande av vatten- och avloppsledningar vid Gällivare för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 123,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra anvisa medel för utsträckning av Gällivare municipalsamhälles vatten- och avloppsledningar till statens järnvägars därvarande område, vilket hittills varit i avsaknad av dylikt vatten- och avloppsledningssystem.

I en inom riksdagen i ämnet väckt motion (II: 142) har — under erinran att kännbar arbetslöshet rådde å orten — framhållits önskvärdheten av att arbetet med anslutningsledningen mellan järnvägsområdet och municipalsamhällets ledningsnät påbörjades snarast möjligt; ledningen i fråga ginge delvis fram över sank myrmark, där ledningens framdragning lämpligast skedde under årstid, då marken vore frusen. I likhet med motionären finner riksdagen önskvärt, att sådana anstalter träffas, att arbetena med ifrågavarande förbindelseledning må kunna i lämplig utsträckning igångsättas redan innevarande vinter. Något särskilt beslut av riksdagen i detta avseende torde dock icke påkallas.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen för anordnande av *vatten- och avloppsledningar vid Gällivare* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 123,000 kronor.

14:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen för *gångbroar och gångtunnlar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 15) föreslagit riksdagen att för påbörjande av ny malmvagnsverkstad vid Notviken för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anført har riksdagen för påbörjande av *ny malmvagnsverkstad vid Notviken* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 16) att för uppförande av hjulverkstad vid Tomteboda för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Riksdagen, som uppmärksammat, att förevarande förslag endast innebär en mindre utvidgning av statens järnvägars nuvarande huvudverkstad i Stockholm, vilken utvidgning ur driftssynpunkt skulle medföra avsevärda fördelar, får anmäla, att riksdagen för uppförande av *hjulverkstad vid Tomteboda* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 17) föreslagit riksdagen att för tillbyggnad av och diverse förbättringar vid lokomotivstationer för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *tillbyggnad av och diverse förbättringar vid lokomotivstationer* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 18) föreslagit riksdagen att för uppförande av driftverkstad vid Hagalund övre för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Med hänsyn till den i ämnet lämnade utredningen har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för uppförande av *driftverkstad vid Hagalund övre* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att för växel- och signalsäkerhetsanläggningar för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för *växel- och signalsäkerhetsanläggningar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 20) föreslagit riksdagen, att av statens järnvägars förnyelsefond må för elektrifiering av linjen Stockholm—Göteborg användas ett belopp av 3,100,000 kronor.

I sin skrivelse den 22 september 1926 angående anslagsframställningar till 1927 års riksdag har järnvägsstyrelsen anmält, att den tidigare beräknade totalkostnaden för elektrifieringen, 39,000,000 kronor, sannolikt komme att överskridas med i runt tal 3,100,000 kronor, häri inräknat en merkostnad av 700,000 kronor för de elektriska lokomotivens beställning i Sverige.

Även med tagen hänsyn till att ifrågakvarande elektrifieringsföretag varit tekniskt synnerligen vittomfattande samt planlagts och utförts under en tid, då alla kostnadskalkyler måst bliva mer än vanligt ovissa, framstår dock den uppkomna merkostnaden som betydande. Oförklarligt torde likvisst vara, att medel nu beredas för täckning av densamma.

Mot förslaget att för ändamålet taga i anspråk statens järnvägars förnyelsefond har riksdagen ingen erinran att framställa. Härigenom undvikes bland annat en utökning av det i statens järnvägar investerade kapitalet.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att av statens järnvägars förnyelsefond må för *elektrifiering av linjen Stockholm—Göteborg* användas ett belopp av 3,100,000 kronor.

21:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen såsom *dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 22) föreslagit riksdagen att för fortsättande av arbetena å inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 1,600,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot den av departementschefen framlagda planen för arbetenas fortsatta bedrivande å inlandsbanan. Denna plan innebär, att arbetet å banans norra del tillsvidare skulle nedläggas, så snart nu pågående anläggning av bandelen Porjus—Jokkmokk färdigställt. Å södra delen av banan skulle arbetena fortsättas förbi det norr om Vindelälven belägna Blattnicksele ytterligare cirka 2.5 mil upp till Sorsele kyrkoby.

Medan för norra sträckan Porjus—Jokkmokk intet vidare anslag erfordras, behöves, enligt gjorda beräkningar, för arbetena å inlandsbanans södra del ett

ytterligare anslag av 4,500,000 kronor, avsett att fördelas på och alltefter behov utgå under de närmaste tre budgetåren. Härav belöpa 2,500,000 kronor å den nya sträckan Blattnicksele—Sorsele.

För budgetåret 1927—1928 torde, såsom departementschefen tillstyrkt, böra beviljas 1,600,000 kronor.

Enligt vad departementschefen förutsatt, torde täckning för ifrågavarande anslag — liksom det under nästföljande punkt tillstyrkta anslaget till statsbanan Hällnäs—Stensele — böra helt beredas av andra inkomster än låne-medel. I detta hänseende påkallas emellertid icke i detta sammanhang något beslut av riksdagen.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, för fortsättande av arbetena å *inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 1,600,000 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 23) föreslagit riksdagen att till fortsättning av statsbanan Hällnäs—Stensele för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till fortsättning av *statsbanan Hällnäs—Stensele* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

24:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen till fortsättande av arbetena å *statsbanan Jörn—Gubbligaure* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

25:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen för *bestridande av kostnader i samband med domstolsbehandling av frågan om Vänerns reglering* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 26) föreslagit riksdagen att för utförande av distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får anmäla, att riksdagen för utförande av *distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten* vid statens kraftverk för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

27:o) Beträffande sättet för täckande av de utav riksdagen enligt vad här ovan anmäls beviljade anslagen kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

Stockholm den 2 mars 1927.

Med undersåtlig vördnad.